

Verlag van het Flitsdebat over Sport, Oorlogstrauma's en Ontwikkeling

Op zaterdagochtend, 24 juni 2006, de dag dat de finales van het drievoudig Wereldkampioenschap Volleybal voor mensen met een beperking gepeeld werden, vond er in Roermond een levendig Flitsdebat over Sport, oorlogstrauma's en Ontwikkeling plaats. Het debat werd georganiseerd door COS Limburg (centrum voor internationale samenwerking) en SPGN (Stichting Promotie Gehandicaptensport Nederland). Discussieleider: Dhr. W. Vriend, Sondela (sportontwikkelingsorganisatie). Een 30-tal deelnemers, sport en ontwikkelingsorganisatie uit alle hoeken van de wereld, deelden in anderhalf uur tijd een schat aan persoonlijke ervaringen en stelden kritische kanttekeningen over de rol van sport na de oorlog, gerelateerd aan ontwikkelingsamenwerking. De vertegenwoordigde landen: Engeland, Zwitserland, Servië, Bulgarije, Turkije, Nederland, Kroatië, Canada, Tanzania, Kameroen, Duitsland, Rwanda, Polen and Portugal. Voor een aantal deelnemers aan dit debat was het een relatief nieuw thema. Het was een multiculturele en zeer beknopte bijeenkomst. Een korte samenvatting van de resultaten:

Wat is de kracht van sport?

Sport kan een middel zijn voor verzoening, het verenigt mensen en het is een middel voor wederzijds begrip. Op het moment dat mensen terug zijn in de maatschappij (via sport) is het makkelijker om bij te dragen aan (economische) ontwikkeling. Maar boven alles, sport geeft zelfvertrouwen en het beschermt mensen tegen slecht gedrag. Sporten betekent dat je goed voor jezelf moet zorgen.

Is sport een medicijn tegen trauma's?

Ja, omdat mensen met elkaar beginnen te praten over het oorlogsverleden, na een lange tijd. Na een traumatische ervaring ben je geïsoleerd van de rest van de gemeenschap, door sport kan dit veranderen. Belangrijk is dat door teamgeest (vriendschap) sport een medicijn kan zijn. Als sport een medicijn voor mensen met een beperking kan zijn, dan moet dit medicijn vroeg gegeven worden. Het moet geïntroduceerd worden op basisscholen. We moeten sport voor iedereen stimuleren, voor zowel mensen met of zonder beperking.

Wat zijn de kritieke succesfactoren om mensen met traumatische ervaringen te laten deelnemen in sport?

Sport kan mensen verenigen, maar wat is er voor nodig om mensen bij elkaar te krijgen? Bij volleybal, is het zo eenvoudig om een net en een bal aan te schaffen en starten? Er zijn veel mensen die de zin van sport niet zien als je leven geen perspectief meer heeft. Het is moeilijk om iemand tot sporten te bewegen door te zeggen dat sporten beter voor hem is. Soms moet je iemand gewoon meenemen en beginnen.

Opmerkingen:

- In het geval van het WK zijn spelers bevoorrecht. Veel kinderen wereldwijd kunnen niet sporten, omdat er geen middelen voor zijn.
- "Je hoeft geen goede speler te zijn om plezier te hebben in sport. Het geeft je zelfvertrouwen, dat is belangrijk".
- Het zou juist andersom moeten zijn, een gezond persoon zou moeten integreren met een minder valide om terug te kunnen keren in de gemeenschap. Zitvolleybal biedt deze mogelijkheid.
- Sport heeft een belangrijk cultureel aspect, dit moet ook gedeeld worden. Traditionele spelen moeten gebruikt worden, waarom zitvolleybal als er een andere sport bestaat?
- NGO's (niet gouvernementele organisaties) besteden niet genoeg aandacht aan sport in het algemeen. Ze weten niet altijd wat er bereikt is.
- Rondom sportevenementen wordt er vaak veel geld verspild, in bijvoorbeeld reiskosten.
- De overheid zou sport meer moeten stimuleren door bijvoorbeeld massa-sport te introduceren. Na kantooruren verplichte deelname. Het duurt een hele tijd om een bevolking te stimuleren.
- Er zijn veel overeenkomsten tussen ontwikkelde en ontwikkelingslanden.
- Het is niet belangrijk om een podiumplaats te bemachtigen, maar we moeten wel in andere delen van de wereld ondersteunen om te rehabiliteren.
- Sport als middel na een oorlog is een goed middel, maar het kan nog steeds als een wapen gehanteerd worden!

Dit debat was georganiseerd, dankzij de inspanningen van de NCDO (nationale commissie voor duurzame ontwikkeling, door wie het mogelijk was dat het team uit Rwanda kon deelnemen aan het WK.

Meer informatie:

www.coslimburg.nl
www.sondela.nl
www.sportdevelopment.org
www.sportanddev.org

(door: M.Mattheij, projecmedewerkster COS Limburg, m.mattheij@coslimburg.nl)